

**UCHWAŁA Nr XXV.175.2021
RADY POWIATU w GIŻYCKU
z dnia 28 stycznia 2021 r.**

**w sprawie Powiatowego Programu Oddziaływań
Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie
w Powiecie Giżyckim na lata 2021 – 2023**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Uchwala się Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Giżyckim na lata 2021 – 2023, w brzmieniu określonym załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ZP/JB/KC

Załącznik
do Uchwały Nr XXV.175.2021
Rady Powiatu w Giżycku
z dnia 28 stycznia 2021 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE
W POWIECIE GIŻYCKIM
NA LATA 2021 - 2023**

Spis treści:

I. Wstęp	3
II. Podstawa prawna.....	4
III. Cele i sposób realizacji programu	5
1. Cel główny programu	
2. Cele szczegółowe Programu	5
3. Sposób realizacji programu	5
4. Zakładane rezultaty	7
5. Czas realizacji programu	7
6. Nabór i selekcja uczestników programu	7
7. Miejsce realizacji programu.....	9
IV. Partnerzy.....	9
V. Źródła finansowania programu.....	9
VI. Monitoring.....	9
VII. Zagrożenia realizacji programu i zakończenie	10

I. Wstęp

Przemoc w rodzinie dotyka osoby bez względu na wiek, wykształcenie, stan zdrowia czy status społeczny.

Zgodnie z Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218), przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny i osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oprócz zdefiniowania pojęcia przemocy w rodzinie nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określając zakres pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy oraz zadania w zakresie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Artykuł 4 w/w ustawy stanowi, że wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w niniejszej ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Zgodnie z art. 6 ust 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program korekcyjno – edukacyjny jest formą oddziaływania na sprawców w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny.

W wielu przypadkach stosowanie przemocy związane jest z nietrzeźwością sprawców. Alkohol osłabia racjonalną kontrolę nad zachowaniem ale nie powinien być obarczany bezpośrednią i wyłączną odpowiedzialnością za występowanie przemocy w rodzinie. Odpowiedzialność za stosowanie przemocy leży po stronie osoby, która ją stosuje.

Istotną grupę wśród osób stosujących przemoc wobec bliskich stanowią osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych. Osoba pod wpływem substancji psychoaktywnych ma osłabioną racjonalną kontrolę nad zachowaniem i większą gotowość do reagowania złością.

Zachowanie osób stosujących przemoc dodatkowo bywa wspierane przez uwarunkowania kulturowe. Być może dlatego tak duże jest przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy w relacjach rodzinnych.

Niejednokrotnie osoby stosujące przemoc w ogóle nie podejmują próby kontrolowania zachowań agresywnych a odpowiedzialność za ich występowanie przerzucają na ofiary.

A zatem Program korekcyjno – edukacyjny w swojej konstrukcji powinien zawierać tematykę specyficzną dla określonej grupy odbiorców.

Podejmowanie pracy na rzecz osób stosujących przemoc jest niewątpliwie trudnym zadaniem, wymagającym od osób niosących pomoc nie tylko wiedzy i umiejętności ale także predyspozycji i osobistej gotowości do takiego działania.

Powiatowy program oddziaływań korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Giżyckim na lata 2021- 2023 został opracowany w celu minimalizowania skutków zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania powstrzymujące sprawców przemocy i prowadzące do zakończenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Należy jednak podkreślić, że oddziaływania korekcyjno-edukacyjne pełnią rolę pomocniczą. Jedynie praca z całym systemem rodzinnym daje szansę na niesienie skutecznej pomocy w rozwiązaniu problemu przemocy w rodzinie.

II. Podstawa prawna

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.02.2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. 2011 nr 50 poz. 259),

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto dla realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego ważne są również *Wytyczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającej na opracowaniu i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie*. Wspomniany dokument zawiera informacje o kryterium przyznawania dotacji celowej na realizację zadania zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, cele na jakie może być przeznaczona dotacja, a także założenia programu i sposób jego zrealizowania.

III. Cele i sposób realizacji programu

1. Cel główny programu

Eliminacja niepożądanych, szkodliwych zachowań i postaw sprawców przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe programu

1. powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy
2. rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie
3. kształtowania umiejętności w zakresie wychowania bez używania przemocy w rodzinie
4. uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy
5. zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstania przemocy w rodzinie
6. zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy
7. uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

3. Sposób realizacji programu

Program jest realizowany zgodnie z założeniami programowymi zajęć edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie opracowanych przez osoby prowadzące program w danym roku kalendarzowym. Program korekcyjno – edukacyjny jest realizowany w warunkach wolnościowych. Przed rozpoczęciem

realizacji programu przeprowadza się spotkanie organizacyjne z potencjalnymi uczestnikami programu.

Założenia programowe będą w szczególności zawierały:

- łączny czas trwania programu, ze wskazaniem liczby godzin do zrealizowania z podziałem na sesje indywidualne i grupowe,
- częstotliwość spotkań,
- bloki tematyczne ze wskazaniem liczby godzin,
- liczbę uczestników,
- formy i metody pracy,
- rodzaj prowadzonej dokumentacji,
- sposób monitorowania,
- sposób ewaluacji,
- harmonogram realizacji programu, zawierający tematy do zrealizowania ze wskazaniem liczby godzin.

We wstępnej fazie uczestnictwa w programie na piśmie indywidualnie dla każdego uczestnika programu sporządza się rozpoznanie diagnostyczne obejmujące następujące zagadnienia:

- okoliczności skierowania,
- określenie wobec kogo z rodziny uczestnik programu stosował przemoc,
- określenie czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc i wobec kogo z rodziny,
- najgroźniejsze i typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań,
- aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej.

Następnie sporządzany jest z uczestnikiem programu na piśmie indywidualny kontrakt podpisany przez uczestnika i specjalistów prowadzących. Kontrakt określa reguły uczestnictwa w programie, zasady usprawiedliwiania nieobecności oraz warunki ukończenia programu.

Udział osoby w programie zostanie potwierdzony w formie list obecności na zajęciach, zarówno grupowych jak i indywidualnych. Lista powinna zawierać datę spotkania, formę spotkania, czas trwania spotkania (liczba godzin), temat spotkania i podpisy uczestników programu oraz prowadzących.

Program zakłada przeprowadzenie zajęć w formie spotkań grupowych i indywidualnych.

4. Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia mają przyczynić się do:

- uświadomienia sprawcy czym jest przemoc,
- uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,
- nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

5. Czas realizacji programu

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Giżyckiego prowadzony będzie w latach 2021 – 2023. Zakłada się zrealizowanie w każdym roku, pod warunkiem zrekrutowania osób do udziału w programie, 1 pełnego cyklu programu, zgodnie z aktualnymi zasadami zawartymi w wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającej na opracowaniu i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

6. Nabór i selekcja uczestników programu

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są kierowane w szczególności do:

1. osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
2. osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających,

substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;

3. osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym.

Adresatami niniejszego programu są sprawcy przemocy domowej, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

W programie korekcyjno-edukacyjnym nie mogą brać udziału osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego, prowadzonego w trakcie nurtu pracy indywidualnej, który jest pierwszym etapem realizacji programu.

Bardzo ważną rolę w procesie rekrutacji pełnią partnerzy, tj. Sąd, Prokuratura, Policja, Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

To od Sądu zależy, czy sprawca przemocy w rodzinie otrzyma zapis w wyroku o udziale w programie korekcyjno-edukacyjnym. Funkcjonariusze Policji (dzielnicowi), kuratorzy i pracownicy socjalni jako osoby będące najbliższą sprawcy przemocy, mają min. za zadanie uświadamiania go o możliwości udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym jako formie wsparcia i próby rozwiązania problemu przemocy w rodzinie.

Bardzo ważną rolę w rekrutacji osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym pełnią zespoły interdyscyplinarne. Jednym z zadań Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego do działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rekrutacji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku na początku każdego roku zamieszcza informację o naborze na stronie pcprgizycko.bip.gov.pl oraz rozsyła prośbę do Partnerów wymienionych w punkcie IV niniejszego Programu.

7. Miejsce realizacji programu

W Powiecie Giżyckim realizacja Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego powierzona została Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku. W siedzibie PCPR prowadzony jest program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. Partnerzy programu

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z instytucjami i organizacjami, którymi są:

- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Zespoły Interdyscyplinarne,
- Sądy
- Kuratorzy,
- Policja,
- Rodziny uczestników programu.

V. Źródła finansowania programu

Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia więc budżet państwa. W związku z tym, planowanie wydatków następuje na poziomie powiatów rokrocznie.

O środki na realizację Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Powiat wnioskuje rokrocznie do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

VI. Monitoring

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorująco - kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje wizyty pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej (właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu uczestnika programu) w rodzinie uczestnika programu. Monitoring sytuacji w rodzinie po zakończeniu w/w programu odbywa się w następujących odstępach czasowych:

1. Nie później niż po 3 miesiącach od zakończenia programu,
2. Po upływie 9 miesięcy od zakończenia programu (6 miesięcy od 1 monitoringu),
3. Po upływie 15 miesięcy od zakończenia programu (6 miesięcy od 2 monitoringu),
4. Po upływie 21 miesięcy od zakończenia programu (6 miesięcy od 3 monitoringu).

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc. Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Wnioski z monitoringu realizacji programu będą służyły do ewaluacji programu oraz ewentualnego zaplanowania innej oferty pomocowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

VII. Zagrożenia realizacji programu i zakończenie

Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany przez PCPR w Giżycku, to ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozzerwalnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części.

Zagrożenia wiążą się przede wszystkim z brakiem dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym. Ponadto, z uwagi na działania podjęte w programie (praca w grupie) zalecane jest, by udział w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych brała grupa osób, a nie tylko jedna. Udział w programie jest dobrowolny, z wyłączeniem osób skierowanych przez Sąd, a zatem obecność na zajęciach zależy od motywacji samego uczestnika. Wzorem lat ubiegłych zainteresowanie udziałem w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym jest niewielkie. W roku 2017 udział w programie zadeklarowało 3 osoby, natomiast wzięło udział tylko 2, ukończyła 1 osoba. W 2018 roku pozyskano 6 osób chętnych do udziału w programie, udział wzięło i ukończyło 5 osób.

Natomiast w 2019 roku udział w programie zadeklarowało 4 osoby. Wśród tej grupy jedna osoba nie wyraziła zgody na udział w programie z uwagi na to, że założona w rodzinie Niebieska Karta została zamknięta przed planowanym rozpoczęciem Programu. Trzy pozostałe osoby nie zgłosiły się na wezwanie, nie można było nawiązać z nimi kontaktu. W roku 2020 nie odnotowano deklaracji udziału w programie, pomimo zaplanowania środków finansowych oraz rozpowszechnienia informacji o programie.